

ՀԱՆԳԻՍՏ ՀՈԳԻՈՅ

Հ. ՍԱՀԱԿ Վ. ՏԵՐ ՄՈՎՍԵՍԵԱՆԻ

Մխիթարի յարկին տակ այսօր ցնցիչ գոյժ է լսում երբեք: Ու բոլոր կը ծալալի սենեակէ սենեակ, սրտէ սիրտ, միշտ անհաւատալի. մինչեւ որ հեռաձայնը դարձեալ կը հնչէ, եւ այս անգամ Մուրաթ-Ռաֆայէլեանի մէջ պաշտօնավարող վարդապետին ծանօթ ձայնն է որ կսկիւծազին կը հաղորդէ՝ իբրեւ տկանատես ցաւազին ողբերգութեան:

Կը փութանք տաճար, Մխիթարի կանթեղին առկայծումներուն տակ՝ աղօթելու եւ յաւիտենական հանգիստ հայցելու լուսահոգի վարդապետին:

Ու հիմա կայծ մըն ալ ինքն է, ամէնուս սիրելին. կայծ մը անշէջ, որ Տարօնի չքնաղ երկինքէն ինկած, բորբոքեցաւ հայազարմ հարիւրաւոր պատանիներու սրբունի մէջ, կայծ մը ոսկեղէն՝ զոր չեն կըրնար եղծանել ու մարել վենետիկի ջուրերը սառնորակ:

Գիտաւոր մըն էր՝ որ անցաւ:

Վստահ ենք որ Ամենակալը յատուկ աթոռ մը պատրաստած է իր այս ընտրեալ մշակին. այն որ լոյսն անգաւ շատերու, լոյսերու մէջ կը հանդէս անշուշտ հիմա, ու երկինքէն պիտի բարեխօսէ եւ արժանի սգաւոր սրտերը՝ նորանոր բոցեր պատրաստելով Մխիթարի ջահին:

Բազմաթիւ են այս առիթով Ս. Ղազար հասած ցաւակցական նամակներն ու հեռագիրները, արդիւնք՝ հանգուցեալին վայելած լայն ժողովրդականութեան: Ու մինչ Մխիթարեան Միաբանութեան անունով՝ շնորհակալութիւն կը յայտնենք բոլորին, կը խոստանանք առաջիկայ թիւով աւելի մօտենալ հանգուցեալին կեանքին ու գործին լուսաշող հետքերուն:

ԽՄԲ.

Բօթ ահաւոր....

Հ. Սահակ Վրդ. ոչ եւս է:

Կը գուժէ հեռաձայնը եւ ուրախութեան ժպիտը կը սառի մեր շրթներուն վրայ: Ծնունդի հրճուագին զօղանջները կը փոխուին յանկարծ տրտմաթախիժ մահերգի, մեռելական հեծկտանքներու:

Անկարելի էր հաւատալ. քիչ առաջ տեսած էինք զինքը ժպտաղէմ, մարդարէանման իր Երեսօթով, պատկառազեցիկ իր տեսքով, յորեկանի պատարագի ընթացքին՝ հինաւուրց հայրապետի մը նման աղօթքի մէջ խորատուլում. ողջագործուած էինք միասին՝ պայծառ արեւու անոյշ շողերուն տակ:

ՏԱՐԵԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՑԱՆԿ

“ Բ Ա Ջ Մ Ա Վ Է Պ ”

1956

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ՀԱՆԱՇԵԱՆ Հ. ՄԵՍՐՈՊ	Մխիթար - խորհուրդը, թէ իսկական մեծութիւնը	1
ՏԵՐ ՆԵՐՍԵՍԵԱՆ Հ. ՆԵՐՍԵՍ	Մեծագործ Քահանայապետը	49

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

ԱՆԱՆԵԱՆ Հ. ՊՕՂՈՍ	Դաւիթ Անյաղթի անտիպ մէկ ճառը	63, 89
ԶՐԱՔԵԱՆ Հ. ՔԵՐՈԲԷ	Խմբագիր Բեկնութիւն Կաթողիկէ թղթոց: Ներածութիւն. Ա.	145
ՏԵՐ ՆԵՐՍԵՍԵԱՆ Հ. ՆԵՐՍԵՍ	«Դրախտագիրք» Առաքել Սիւնեցիի (քննութիւն եւ բնագիր)	3, 148, 200, 241
ՔԻԻՐՏԵԱՆ Յ.	Նորագիտ օրինակ մը «Անսիգ Անտիփայ» օրինակը	15

ՊԱՏՄԱԿԱՆ

ՀԱՆԱՆԵԱՆ Ս.	Հայոց աշխարհի զրջազրկերի ամենահարուստ Մատենադարանի՝ Հաղբատի Ս Նշան վանքի ողբերգական վախճանը 1778-1799 թթ. եւ Ս. Էջմիածնի վանքի վաւերագիրների անխիղճ ոչնչացումը Հաղբատում	107
ՔԻԻՐՏԵԱՆ Յ.	Նորագիտ նիւթեր Պոօշեանց կամ Խաղբակեանց մասին	101
— — — — —	Մամիկոնեաններու Դսեղի ճիւղը	155, 246
ՖՈԿՈՒԵԱՆ Հ. ԱՆԴՐԷԱՍ	Ապետիք Կոմսի զարմանալի կեանքը (չար. եւ վերջ)	70

ԾԻՍԱԳԻՏԱԿԱՆ

ՀԱՅՈՒՆԻ Հ. ՎԱՐԴԱՆ	Պատմութիւն Հայոց Աղօթամատոյցին 22, 77, 95, 137, 206, 257	
-------------------	--	--

ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ

ԵՐԵՄԵԱՆ ԱՐԱՄ	Մանրանկարիչ Յովհաննէս Քաչանայ (ԺԵ. դար)	163
ՃԵՎԱՀԻՐՃԵԱՆ Ս.	Սանդուղը Հայկական ճարտարապետութեան մէջ	28, 74

ԼԵԶՈՒԱԿԱՆ

ՇԱՀՊԱԶ ՍՏԵՓԱՆ	Օտար բառերու դործածութիւնը Հայերէնի մէջ	216
ՏԷՐ ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ Հ. ՆԵՐՍԷՍ	Ի սէր «Մեծաբանչ»ին	47, 133, 189, 238
FEYDIT PROF. FREDERIC	Cambiamenti di struttura del verbo armeno — Tempi, Modi e aspetti in armeno	111, 175

ԱԶԳԱՅՐԱԿԱՆ

ՅՈՎԱԾԵԱՆ Հ. ԱԼԵՔՍԻՍ	Համառօտ տեղադրութիւն Արարկերի եւ տեսութիւն անոր բարբերուն, բարբառին ու սոսածներուն (չար.)	170
---------------------	---	-----

ԳՐԱԿԱՆ

1. - ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՃԱՆԱՇԵԱՆ Հ. ՄԵՍՐՈՊ	Հայ բանաստեղծութիւնը 1900ի տեմին	193
— — — — —	Արշակ Զօպանեան (1872-1954)	252
DJANASHIAN P. MESROP	Lord Byron à St. Lazare	265

2. - ՔԵՐԹՈՒԱԾՆԵՐ

ԱԹՄԱՃԵԱՆ ՄԱՌԻ	Մահուան մօտ	38
ԱԼԻՇԱՆ Հ. ՂԵՒՈՆԴ Մ.	Տիրամօր անունը (Թրգմ. Հ. Վահան Յովհաննէսեան)	124
ԱՐՄԷՆ ԵՐԿԱԹ	Եկեղեցին — Յոյս	274
ԹԷՐՃԱՆԵԱՆ ՅՈՎԱԾԻ	Մանկութիւն	40
— — — — —	Գարնան յերջին օրերուն	40
ՃԱՆԱՇԵԱՆ Հ. ՄԵՍՐՈՊ	Տրտում լար	228
— — — — —	Թշուառ ալիքներ	229
ՅՈՎԱԾԱՆԷՍԵԱՆ Հ. ՎԱՀԱՆ	Առաջին չողը	35
— — — — —	Վերադարձ — Սպասում	36

ՅՈՎԱԾԱՆԷՍԵԱՆ Հ. ՎԱՀԱՆ	Գերեզմանի ճամբան — Կարօտ դիչերուն	37
— — — — —	Թողութիւն — Ես կը մեկնիմ	83
— — — — —	Սիրտ իմ — Ես ինծի հետ	84
— — — — —	Նոյնութիւն տենչերու	125
— — — — —	Ծաղիկներու հողին	125
— — — — —	Տխրութիւն աչքերու	126
— — — — —	Սրտի մուրացկան	126
— — — — —	Սիրոյ ծաղիկ	230
— — — — —	Ինձ մի՛ պատմէք	230
ՊՈՏԼԷՐ ՇԱՐԼԸ	Իրիկնային ներդաշնակութիւն (Թրգմ. Մառի Աթմաճեան)	275
ՍԻԼԼԻ ԲՐԻՒՏՈՄ	Աչքերը (Թրգմ. Հայկանոյշ Մառք)	227
ՍՐԱՊԵԱՆ ԱՐԱՄԱՅԻՍ	Ծովը	34
CORINALDI KEUTCHEYAN		
MARIA NAZLE	L'horloge de l'île de St. Lazare	275

3. - ԳՐԱԽՕՍԱԿԱՆՆԵՐ

ԴԱՐԱՅԵԱՆ Հ.	«Վանօ Խօջաբէկեան» Արամ Երեմեանի	236
ԵՐԵՄԵԱՆ ԱՐԱՄ	«Պատմադիր Ստեփաննոս Երէց» Լ. Գ. Մինասեանի	278
ՃԱՆԱՇԵԱՆ Հ. ՄԵՍՐՈՊ	«Զէնքի տակ» Արամայիս Սրապեանի	234
— — — — —	«Թեւածող մաքեր» Լուսիկի	235
— — — — —	«Pensées rimées» Maria Nazle Corinaldiի	276
ՅՈՎԱԾԱՆԷՍԵԱՆ Հ. ՎԱՀԱՆ	«Դանիէլ Վարուժան» Դերենիկ Ճիլմէճեանի	42
— — — — —	«Երգեր» Հրաչ Քաթարեանի	44
ՇԱՀՊԱԶ ՍՏԵՓԱՆ	Գրիգոր Զօհրապի նորավէպերու Լիակատար Ժողովածուն	129
ՏԷՐ ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ Հ. ՆԵՐՍԷՍ	«La Vierge Marie dans la littérature médiévale d'Arménie» P. Jean Mecerianի	86
— — — — —	«Ամէնուն Տարեգիրքը» (1956) Գէորգեան Կարոյի	87
— — — — —	«Նոր Քնար» Գէորգեան Կարոյի	88
— — — — —	« Les Mémoires » Գերգմ. Յովհաննէս Արքեպս. Նալլեանի	130
— — — — —	«Նոր տեսութիւն Հայերէնի ստուգարանութեան» Խաթակ Պալլաճեանի	131
— — — — —	«Խորտակուած քնար — Ամար կանթեղ» Դոկտ. Մ. Քրիշեանի	188
ՔԻՒՐՏԵԱՆ Յ.	«ԺԵ. դարի Զեռադերի Յիշատակարաններ» Լ. Ս. Խաչիկեանի	185
— — — — —	«Քննական տեսութիւն Հայ ժողովրդի պատմութեան» Յ. Մանանդեանի	232

ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՐՁԱԳԱՆԳ

ԽՄԲ.	Կիլիկիոյ Նորընտիր Կաթողիկոս՝ ՎԷՀ. Տ. Տ.	էջ
	Զարեհ Փայասլեան	33
ԹՂԹԱԿԻՅ	Ողբ. արեւելադէտ մը	69
***	Օր. Մայրա Մընտիկեանի նկարահանուէսը	85
***	Յիշատակարան	82
ՏԷՐ ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ Հ. ՆԵՐՍԷՍ	ՎԷՀ. Վաղդէն Ա. Կաթողիկոս Ս. Ղազարի մէջ	118
---	Պուէնոս Այրէսի Միթթարեան նոր վարժարանը	127
---	Յիւնամեայ Յորեկեան Քահանայութեան Մեծ. Հ.	
---	Տիմոթէոս Վրդ. Տէր Կիւլեանի	182
---	Ոսկեղէն Արշալոյսը՝ զոյգ Յորեկարներու յիշատակին	280
---	Հանդիստ հոգւոյ Հ. Սահակ Վրդ. Տէր Մովսէսեանի	288
***	1955-1956 տարեշրջանի հունձքը Մուրատ Ռափա-	
---	յէլեան վարժարանի մէջ	287
***	Ի նպատակ հայադիտութեան՝ Ամերիկայի մէջ	41
***	Համադրոյի Հայադիտական Միութեան տարեկան Բ. Համաժողովը՝ Հարլըրտ համալսարանի մէջ	231

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹԵԱՄԲ ՍՏԱՅԱԾ ԵՆՔ

ԱՐԲԱՀԱՄ ՎՐԳ. ԱՆԿԻՐԱՅԻ. — Ողբածել պատմութիւն յաղագս առնուող Տաճկաց գիտատանգ-նուագիտ: Դ. տպագրութիւն: (Հրտ. Մասու-րական Սպասարկութեանց գրասենեակի, թ. 9): Գաւթի, տպ. Նոր Աստղ, 1956, էջ 18:

ԱՐՄԱՃԱՆ ՄԱՌԻ. — Յալիսեմական ուղիներ: Քերթումներ 1950-1953: Փարիզ, տպ. Լը Սո-լէ, 1956, էջ 141:

ԳԵՈՐԳԵԱՆ ԿԱՐՈՅ. — Ամենուն տարեգիրքը. 1957. Գ. տարի: Պէյրութ, տպ. Մշակ, 1956, էջ 664:

ԳԱՐԵԱՆ ԱՐՄԷՆ. — Մեր հացը (Պատմութիւններ): Պէյրութ, տպ. Ատլաս, 1956, էջ 201: (Հրտ. «Գրական Շրջանակ»ի, թ. 2):

ԶՕՀՐԱՊ ԳՐԻԳՈՐ. — Լուս ցաւեր: Պէյրութ, տպ. Տօնիկեան, 1956, էջ 155:

ԸՆԴՀ. ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ ԵՆ ՀԱՅՈՒՆԵՂԻԱ Հ. Բ. Ը. Մ. 1953 'ԷՆ 1954 Տարեշրջաններու: Փարիզ, տպ. Լը Սոլէ, 1956, էջ 150 + 6 կցեալ ցուցակներ:

ԹԵՐԶԵԱՆ ՄԵՍՐՈՊ ՎՐԳ. — Յակոբ Գ. Զու-ղայեցի (1655-1680): Պէյրութ, տպ. Յոթոյ - Փրէս, 1956, էջ 267:

ԹՈՐՈՎԵՆՅ ՎԱՀԱՆ. — Կեանքը եւ շնորհա-կան քննադատի վրայ: Պէյրութ, տպ. Էսփան, 1956, էջ 196: (Հրտ. «Էսփան», թ. 27):

ԼԱՍ (Լուիզա Ասլանեան). — Գծից դուրս (Պատմութիւններ): Պէյրութ, տպ. Ատլաս, 1956, էջ 173: (Հրտ. «Գրատուն Գեղամ Լ. Սեւան»ի, թ. 2: Գրական Հայերէն գիրքեր):

ԿՈՐԵԱՆ Հ. ՍԱՀԱԿ ԵՊՍԿ. — Աստուծոյ կը հա-ւատա՞ս: Պէյրութ, տպ. Գրիգոր, 1956, էջ 31 (Երեսուն բողոք դէմ առ դէմ, թ. 1):

ԿԻՏՈՒՐ ԱՐՄԷՆ. — Յուշեր եւ փուշեր. (Բ. տը-պագրութիւն): Պէյրութ, տպ. Արարատ, 1956, էջ 200:

ՀԱՅՈՐԳԻ (Աւետիս Գեորգեան). — Արմենները: Թէհրան, տպ. Մոզէն, 1956, էջ 179:

ՀԷՊՈՅԵԱՆ Հ. ԳՐԻԳՈՐ. — Գալուցական երգա-րան: Միւսթայ - Էրկայն Էրզր, գաւթի թիւ-րան: Միւսթայ - Էրկայն Էրզր, գաւթի թիւ-րան:

Կերակցութեամբ: Ա. պրակ: ՎԷՀ. Տ. Տ. տպ. 1956, էջ 23:

ՇՈՒՇԱՆԵԱՆ ՎԱՀԱՆ. — Մեր պատմութիւն: Պէյրութ, տպ. Ատլաս, 1956, էջ 215: (Հրտ. «Գրատուն Գեղամ Լ. Սեւան»ի, թ. 1: Գրական Հայերէն գիրքեր):

ՍԵՒԱՆ ԳԵՂԱՄ Լ. — Սեւ ծովը նոյն է միշտ: (Պատմութիւններ): Պէյրութ, տպ. Ատլաս, 1954, էջ 253:

ՕՐԱԳԵԱՆ Ա. — Զուարթնոց: Գաւթի, տպ. Յու-սարե, 1956, էջ 83: (Հրտ. «Հայ Մշակոյթի Բարեկամներու Մարմին»ի):

ՍՈՎԵՏ. ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐԷՆ

ԲԱՆԵՐ ՄԱՏԵՆԱԳԱՐԱՆԻ, ԻՒ 3: Երեսուն, ՀԱՍՈ ԳԱ Հրտ. տպ. 1956, էջ 460: Հրտ. ՀԱՍՈ Գրատունների Արդարադատի: (Երկու օրինակ, Է. ամբողջական շարք մը տոնանկարներու՝ նոյն հատորէն):

ԱՐԲԱՀԱՄ Ա. Գ. — Յովհաննէս Խմատաւրի Մատենագրութիւնը: Երեսուն, տպ. Մոլոտովի տնտես երեսունի Պէտ. Համալսարանի հրատա-րակչութեան, 1956, էջ 372: (Նուէր հեղինա-կէն):

ՀՅՈՒՍԵԱՆ (ՀԻՍԵԱՆ) Մ. — Գրիգոր Զօհրապի ոմը (Առանձնատիպ Հեռակայ մանկավարժական խնամատար գիտական աշխատութիւնների թիւ 1 ժողովածոյից, 1954 թ. (1955, էջ 265-293):

ՀՅՈՒՍԵԱՆ (ՀԻՍԵԱՆ) Մ. — Գրիգոր Զօհրապի աղանդները. (Առանձնատիպ Հեռակայ մանկա-վարժական խնամատար Գիտական աշխատու-թիւնների թիւ 2 ժողովածոյից, 1955 թ. (էջ 121-150):

ՀՅՈՒՍԵԱՆ (ՀԻՍԵԱՆ) Մ. — Համեմատութիւնը Գրիգոր Զօհրապի ստեղծագործութեան մէջ. (Առանձնատիպ ՀԱՍՈ Գրտ. Արդարադատի «Տե-ղեկագրից», թ. 5, 1956 թ. (էջ 65-80):

ՏՈՐԵԿԱՆ ԲԱԺՆԵԳԻՆ		PRIX DE L'ABONNEMENT ANNUEL	
Խաղիկ համար	3000 Լիր	Pour l'Italie	3000 Lires
Արտատնական համար	6 Տարբ	Pour l'Etranger	6 Dollars
Մէկ թիւը՝ 250 մր	0,50 Տարբ	Le Numéro: 250 Lires	0,50 Dollars

Direzione - Amministrazione - Pubblicità - Abbonamenti - Isola San Lazzaro - Venezia (Italia) - Tel. 60-104
 Autorizzazione Tribunale di Venezia, 14 Genn. 1954, N. 153 del Registro. - Proprietario: Congr. Mechitarista di Venezia.
 Direttore responsabile: P. MESROBIO Dr. GIANASCIAN. - Tipografia Armena di S. Lazzaro in Venezia